

ปัจจัยเสริมสร้างความปลอดภัยกับพฤติกรรมความปลอดภัย ในการทำงานของแรงงานก่อสร้าง

Factors Enhancing Safety and Safety Behavior in The Work of Construction Workers

จตุพล พิสิฐฐักดิ์ เมธิ พรหมศิลา กิ่งกาญจน์ กิตติสุนทโรภาส
สาขาวิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรม คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนินทร์

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้ (1) เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของแรงงานก่อสร้าง และ (2) เพื่อศึกษาลำดับความสัมพันธ์ของปัจจัยเสริมสร้างความปลอดภัยกับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยสอบถามความคิดเห็นจากกลุ่มตัวอย่าง คือ แรงงานก่อสร้างของบริษัทตัวอย่าง จำนวน 154 คน และนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาทำการวิเคราะห์ โดยใช้สถิติ Independent Sample t-test และการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ (Correlation Analyze) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปได้ว่าปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานที่แตกต่างกันมี 2 ปัจจัย คือ เพศ และตำแหน่งงานที่ปฏิบัติ และปัจจัยเสริมสร้างความปลอดภัย ได้แก่ ท่านคิดว่าการเข้ารับการฝึกอบรมความปลอดภัยช่วยลดความเสี่ยงในการเกิดอุบัติเหตุระหว่างปฏิบัติงานมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของแรงงานก่อสร้างสูงสุด ดังนั้นผลลัพธ์ที่ได้จากการวิจัยนี้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการด้านความปลอดภัย โดยการส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการฝึกอบรมให้ความรู้เรื่องความปลอดภัยในการปฏิบัติงานให้กับผู้ที่ปฏิบัติงานเดิม และผู้ที่เพิ่งเข้ามาปฏิบัติงานใหม่อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ ซึ่งจะส่งผลให้แรงงานทุกคนมีพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานที่ถูกต้องและปลอดภัยสูงสุด

คำสำคัญ : ปัจจัยเสริมสร้างความปลอดภัย, พฤติกรรมความปลอดภัย, แรงงานก่อสร้าง

Abstract

This research aims to (1) to study the personal factors affecting occupational safety behavior of construction workers and (2) to study the relationship between safety factor and occupational safety behavior. The questionnaire was used as a tool to collect data. The questionnaire consisted of 154 samples of construction workers, and the data were analyzed by Using the Independent Sample t-test and Correlation Analyze statistical significance 0.01. Based on the data analysis, it was concluded that personal factors affecting occupational safety behaviors were two factors: gender and job status., it was concluded the factors enhancing safety Education, Do you think safety training helps reduce the risk of occupational accidents there are positive correlations with occupational safety behavior of construction

workers. The results of this research can be applied to the management of security. By promoting and encouraging training on safety practices in the workplace and the new entrants to perform new jobs on a regular basis. This will result in all workers having a safe and secure working environment.

Keywords : factors enhancing safety, safety behavior, construction workers

1. บทนำ

ปัจจุบันธุรกิจด้านการก่อสร้างมีการจ้างงานและใช้เงินลงทุนเป็นจำนวนมาก เพื่อให้สามารถดำเนินงานไปได้ อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น แต่ในทางกลับกันแรงงานให้ความสำคัญกับความปลอดภัยน้อยมาก รวมถึงความปลอดภัยขั้นพื้นฐานยังถูกละเลยและขาดการเอาใจใส่จากผู้บริหารและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอย่างจริงจัง นอกจากนี้แรงงานเองยังขาดความรู้ ความเข้าใจในการใช้เครื่องมือเครื่องจักร จากสถิติการประสบอันตรายต่อลูกจ้าง 1,000 ราย พบว่า กิจกรรมการก่อสร้างมีการประสบอันตรายสูงสุด เมื่อเทียบกับกิจกรรมประเภทอื่นๆ [1] ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 อัตราการประสบอันตรายต่อลูกจ้าง 1,000 ราย จำแนกตามหมวดกิจการ ปี พ.ศ. 2559

ประเภทกิจการ	จำนวน แรงงาน	จำนวนการ ประสบอันตราย	อัตราต่อลูกจ้าง 1,000 ราย
การก่อสร้าง	434,824	8,149	18.74
ผลิตภัณฑ์จากแร่โลหะ	165,128	2,219	13.44
ผลิตประกอบยานพาหนะ	555,559	5,821	10.48
ผลิตสิ่งทอถัก เครื่องประดับ	435,187	3,498	8.04

ดังนั้นผู้บริหารและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายต้องร่วมมือกันกำหนดเป้าหมายการบริหารจัดการด้านความปลอดภัยให้ชัดเจน โดยให้ความสำคัญเป็นหลักอันนำมาซึ่งความปลอดภัยสูงสุดในการทำงานของแรงงานต่อไป วัตถุประสงค์ของการวิจัยนี้ (1) เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของแรงงานก่อสร้าง และ (2) เพื่อศึกษาลำดับความสัมพันธ์ของปัจจัยเสริมสร้างความปลอดภัยกับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน

2. ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากแนวคิดและหลักการเสริมสร้างความปลอดภัย [2] พบว่า การเสริมสร้างความปลอดภัยในกระบวนการผลิตอย่างเหมาะสมสามารถประหยัดค่าใช้จ่ายที่อาจเกิดขึ้นจากการเกิดอุบัติเหตุได้ การเสริมสร้างความปลอดภัยอย่างมี

ประสิทธิภาพต้องยึดหลัก 3E ได้แก่ E ตัวแรก Engineering วิศวกรรมศาสตร์ คือ การใช้ความรู้ด้านวิศวกรรมศาสตร์ ในการคำนวณออกแบบเครื่องมือ เครื่องจักรให้มีประสิทธิภาพใช้งานปลอดภัยที่สุด มีการติดตั้งเครื่องป้องกันอันตรายแก่ส่วนที่เคลื่อนไหวหรืออันตรายของเครื่องจักร การวางผังโรงงาน แสงสว่าง เป็นต้น E ตัวที่สอง Education การศึกษา คือ ให้การศึกษา การฝึกอบรม แนะนำแรงงาน ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการป้องกันอุบัติเหตุและเสริมสร้างความปลอดภัยในการทำงาน ให้รู้ถึงอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นสามารถป้องกันได้อย่างไรและทำงานวิธีใดจะปลอดภัยที่สุด E ตัวสุดท้าย Enforcement การออกกฎข้อบังคับ คือ การกำหนดวิธีการทำงานอย่างปลอดภัยและมาตรการบังคับควบคุมให้แรงงานปฏิบัติตาม เป็นระเบียบปฏิบัติประกาศให้ทราบทั่วกัน หากผู้ใดฝ่าฝืน ไม่ปฏิบัติตามจะต้องถูกลงโทษเพื่อให้เกิดความสำนึก โดยหลีกเลี่ยงการทำงานที่ไม่ถูกต้องหรือเป็นอันตราย ดังนั้นหลักการ 3E ต้องดำเนินการพร้อมกัน จึงทำให้การป้องกันอุบัติเหตุและการเสริมสร้างความปลอดภัยในการทำงานมีประสิทธิภาพสูงสุด เครื่องจักรที่ออกแบบมาดีถูกต้องตามหลักวิศวกรรม กล่าวคือมีเครื่องป้องกันอันตรายติดตั้งไว้อย่างเหมาะสมแล้วก็ตาม แรงงานอาจเห็นว่าไม่จำเป็น ทำให้ไม่ระมัดระวังในการใช้งานจึงถอดออกและทำงานด้วยความเสี่ยงต่อไป นอกจากเราจะต้องฝึกอบรมแนะนำแรงงานถึงวิธีการทำงานกับเครื่องจักรตัวนั้นหรือชี้แนะให้เห็นอันตรายที่จะเกิดขึ้น หากถอดเครื่องป้องกันอันตรายออก เราควรกำหนดวิธีการทำงานอย่างปลอดภัยและออกข้อบังคับเป็นกฎระเบียบว่า ถ้าใครถอดเครื่องป้องกันหรือฝากรอบส่วนเคลื่อนไหวหรือส่วนที่เป็นอันตรายของเครื่องจักรออก โดยไม่มีเหตุผลอันสมควรจะต้องถูกลงโทษตามกฎหมายที่กำหนดไว้

จากทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล (Theory of Planned Behavior) [3] พบว่า ปกติบุคคลจะทำอะไรนั้นมักมีเหตุผล

เสมอและจะใช้ข้อมูลที่มีอยู่ประกอบการพิจารณาการกระทำแต่ละครั้ง กล่าวคือ พฤติกรรมของบุคคลจะถูกกำหนดโดยเจตจำนงและเจตจำนงที่จะกระทำนี้ถูกกำหนดด้วยตัวแปรพื้นฐานสำคัญ 2 ตัว คือ ความรู้สึกนึกคิดของตัวเองหรือทัศนคติและอิทธิพลของสังคม กล่าวโดยสรุปการที่แรงงานจะมีพฤติกรรมความปลอดภัยหรือไม่ขึ้นอยู่กับความรู้ ข้อมูล ทัศนคติเกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงานและการส่งเสริมจากผู้ที่เกี่ยวข้องและจากผลงานวิจัยที่ผ่านมา พบว่าพฤติกรรมความปลอดภัยเป็นการกระทำหรือการแสดงออกของแรงงานเกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงานด้านต่างๆ ประกอบด้วย 4 ด้านดังนี้ (1) ด้านการปฏิบัติงาน หมายถึงการใช้ความรู้ ความเข้าใจที่มีอยู่ในการทำงานอย่างเหมาะสม (2) ด้านการใช้เครื่องมือ เครื่องจักรและอุปกรณ์ หมายถึงการใช้งานเครื่องมือ เครื่องจักรและอุปกรณ์ในกระบวนการผลิตอย่างถูกต้อง (3) ด้านสภาพแวดล้อม หมายถึงสภาพแวดล้อมในการทำงานมีส่วนทำให้เกิดการกระทำและการแสดงออกในการปฏิบัติงาน (4) ด้านการจัดการ หมายถึง ขั้นตอนกฎระเบียบในการทำงานหรือนโยบายของบริษัทที่มีส่วนทำให้เกิดการกระทำและการแสดงออกในการปฏิบัติงาน

3. วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือแรงงานที่ปฏิบัติงานในบริษัทตัวอย่าง จำนวน 251 คน จากจำนวน 5 บริษัท โดยผู้วิจัยทำการคำนวณขนาดตัวอย่างจากสูตรของทาร์ยามาน [4] ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 154 คน

จากสูตร

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2} = \frac{251}{1 + 251 (0.05)^2} = 154 \text{ คน}$$

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม ประกอบด้วย 3 ส่วนดังนี้ 1 สอบถามลักษณะข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม 2 สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยเสริมสร้างความปลอดภัย ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จากเห็นด้วยมากที่สุด

ถึงไม่เห็นด้วยเลย 3 สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมความปลอดภัย ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จากปฏิบัติมากที่สุดถึงปฏิบัติน้อยที่สุด

3.3 การประเมินคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีดังนี้ (1) ความเที่ยงตรง (Validity) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องและความครอบคลุมเนื้อหาที่ศึกษา (2) ความเชื่อมั่น (Reliability) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดสอบกับประชากรที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ชุด เพื่อตรวจสอบว่าคำถามสามารถสื่อความหมายตรงตามความต้องการและมีความเหมาะสมหรือไม่ จากนั้นนำมาทดสอบความเชื่อมั่น โดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบัก (Cronbach's Alpha Coefficient) ค่าที่ยอมรับได้ต้องมากกว่า 0.70 [5] ผลการทดสอบระดับความเชื่อมั่นแบบสอบถามทั้งฉบับได้ค่าเท่ากับ 0.93 ถือว่าอยู่ในระดับดีมาก หมายถึงแบบสอบถามมีความน่าเชื่อถือและสามารถนำไปใช้ทำการศึกษาในกลุ่มตัวอย่างจริงได้

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 ผู้วิจัยใช้สถิติ Independent Sample t-test เพื่อทดสอบสมมติฐานดังนี้ สมมติฐานที่ 1 เพศที่แตกต่างกัน ทำให้มีพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานแตกต่างกัน

H_0 : เพศที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานไม่แตกต่างกัน

H_1 : เพศที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานแตกต่างกัน

ตารางที่ 2 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานจำแนกตามเพศ

พฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน จำแนกตามเพศ	เพศ	N	Mean	S.D.	t	Sig.
ด้านการปฏิบัติงาน	ชาย	146	3.73	0.459	-1.640	0.000
	หญิง	8	4.00	0.000		
	รวม	154	3.75	0.451		
ด้านการใช้เครื่องมือ เครื่องจักรและอุปกรณ์	ชาย	146	4.19	0.444	1.217	0.001
	หญิง	8	4.00	0.000		
	รวม	154	4.18	0.435		

ด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน	ชาย	146	3.38	0.529	0.700	0.054
	หญิง	8	3.25	0.463		
	รวม	154	3.38	0.525		
ด้านการจัดการ	ชาย	146	4.36	0.535	0.550	0.108
	หญิง	8	4.25	0.463		
	รวม	154	4.35	0.531		
ภาพรวมพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานจำแนกตามเพศ	ชาย	146	3.72	0.429	0.194	0.279
	หญิง	8	4.08	0.878		
	รวม	154	3.74	0.459		

จากตารางที่ 2 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูล ในภาพรวม พฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานจำแนกตามเพศ มีค่า Sig. เท่ากับ 0.846 มากกว่าค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 จึงยอมรับสมมติฐาน H_0 : นั่นคือเพศที่แตกต่างกันมี พฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อวิเคราะห์รายด้าน พบว่า ด้านสภาพแวดล้อมในการทำงานและด้านการจัดการ มีค่า Sig. เท่ากับ 0.054 และ 0.108 ซึ่งมากกว่าค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 จึงยอมรับสมมติฐาน H_0 : นั่นคือเพศที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และด้านการปฏิบัติงาน ด้านการใช้เครื่องมือ เครื่องจักรและอุปกรณ์ มีค่า Sig. เท่ากับ 0.000 และ 0.001 ซึ่งน้อยกว่าค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 จึงยอมรับสมมติฐาน H_1 : นั่นคือเพศที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานด้านการปฏิบัติงานและด้านการใช้เครื่องมือ เครื่องจักรและอุปกรณ์ที่แตกต่างกัน

4.2 ผู้วิจัยใช้สถิติ F-test โดยทำการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานดังนี้ สมมติฐานที่ 2 อายุที่แตกต่างกัน ทำให้มีพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานแตกต่างกัน

H_0 : อายุที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานไม่แตกต่างกัน

H_1 : อายุที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานแตกต่างกัน

ตารางที่ 3 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานจำแนกตามอายุ

พฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานจำแนกตามอายุ	อายุ	N	Mean	S.D.	F	Sig.
ด้านการปฏิบัติงาน	20-30 ปี	89	3.74	0.465	1.597	0.193

	31-40 ปี	35	3.86	0.355		
	41-50 ปี	22	3.59	0.503		
	มากกว่า 50 ปีขึ้นไป	8	3.75	0.463		
	รวม	154	3.75	0.451		
ด้านการใช้เครื่องมือเครื่องจักรและอุปกรณ์	20-30 ปี	89	4.24	0.427	3.609	0.015
	31-40 ปี	35	4.20	0.473		
	41-50 ปี	22	3.91	0.294		
	มากกว่า 50 ปีขึ้นไป	8	4.25	0.463		
	รวม	154	4.18	0.435		
ด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน	20-30 ปี	89	3.33	0.495	1.101	0.351
	31-40 ปี	35	3.49	0.507		
	41-50 ปี	22	3.45	0.596		
	มากกว่า 50 ปีขึ้นไป	8	3.25	0.707		
	รวม	154	3.38	0.525		
ด้านการจัดการ	20-30 ปี	89	4.38	0.533	1.399	0.245
	31-40 ปี	35	4.29	0.519		
	41-50 ปี	22	4.23	0.528		
	มากกว่า 50 ปีขึ้นไป	8	4.63	0.518		
	รวม	154	4.35	0.531		
ภาพรวมพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานจำแนกตามอายุ	20-30 ปี	89	4.03	0.280	1.505	0.216
	31-40 ปี	35	4.03	0.296		
	41-50 ปี	22	3.91	0.294		
	มากกว่า 50 ปีขึ้นไป	8	4.13	0.354		
	รวม	154	4.02	0.291		

จากตารางที่ 3 แสดงผลการวิเคราะห์ความแตกต่างระดับความสำคัญที่มีผลต่อพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานจำแนกตามอายุในภาพรวม พบว่า มีค่า Sig. เท่ากับ 0.216 มากกว่าค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 จึงยอมรับสมมติฐาน H_0 : นั่นคืออายุที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อวิเคราะห์พฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการปฏิบัติงาน ด้านการใช้เครื่องมือ เครื่องจักรและอุปกรณ์ ด้านสภาพแวดล้อมในการทำงานและด้านการจัดการ มีค่า Sig. เท่ากับ 0.193, 0.015, 0.351 และ 0.245 ซึ่งมากกว่าค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 จึงยอมรับสมมติฐาน H_0 : นั่นคืออายุที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานด้านการปฏิบัติงาน ด้านการใช้เครื่องมือ เครื่องจักรและอุปกรณ์ ด้านสภาพแวดล้อมในการทำงานและด้านการจัดการไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

4.3 ผู้วิจัยใช้สถิติ F-test เพื่อทดสอบสมมติฐานดังนี้ สมมติฐานที่ 3 ระดับการศึกษาที่แตกต่างกันทำให้มีพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานแตกต่างกัน

H_0 : ระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานไม่แตกต่างกัน

H_1 : ระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานแตกต่างกัน

ตารางที่ 4 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานจำแนกตามระดับการศึกษา

พฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานจำแนกตามระดับการศึกษา	ระดับการศึกษา	N	Mean	S.D.	F	Sig.
ด้านการปฏิบัติงาน	ต่ำกว่า ปวช.	62	3.71	0.458	0.453	0.716
	ปวช.	63	3.75	0.439		
	ปวส.	24	3.83	0.482		
	ปริญญาตรี	5	3.80	0.447		
	รวม	154	3.75	0.451		
ด้านการใช้เครื่องมือเครื่องจักรและอุปกรณ์	ต่ำกว่า ปวช.	62	4.00	0.256	1.169	0.231
	ปวช.	63	4.30	0.463		
	ปวส.	24	4.33	0.565		
	ปริญญาตรี	5	4.20	0.447		
	รวม	154	4.18	0.435		
ด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน	ต่ำกว่า ปวช.	62	3.34	0.510	0.697	0.555
	ปวช.	63	3.44	0.501		
	ปวส.	24	3.33	0.565		
	ปริญญาตรี	5	3.20	0.837		
	รวม	154	3.38	0.525		
ด้านการจัดการ	ต่ำกว่า ปวช.	62	4.27	0.518	1.146	0.333
	ปวช.	63	4.37	0.517		
	ปวส.	24	4.46	0.588		
	ปริญญาตรี	5	4.60	0.548		
	รวม	154	4.35	0.531		
ภาพรวมพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานจำแนกตามระดับการศึกษา	ต่ำกว่า ปวช.	62	3.97	0.254	1.193	0.314
	ปวช.	63	4.06	0.304		
	ปวส.	24	4.04	0.359		
	ปริญญาตรี	5	4.00	0.000		
	รวม	154	4.02	0.291		

จากตารางที่ 4 แสดงผลการวิเคราะห์ความแตกต่างระดับความสำคัญที่มีผลต่อพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานจำแนกตามระดับการศึกษาในภาพรวม พบว่า มีค่า Sig. เท่ากับ 0.314 มากกว่าค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติ

0.01 จึงยอมรับสมมติฐาน H_0 ; นั่นคือระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อวิเคราะห์พฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานเป็นรายด้าน พบว่าด้านการปฏิบัติงาน ด้านการใช้เครื่องมือ เครื่องจักรและอุปกรณ์ ด้านสภาพแวดล้อมในการทำงานและด้านการจัดการ มีค่า Sig. เท่ากับ 0.716, 0.231, 0.555 และ 0.333 ซึ่งมากกว่าค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 จึงยอมรับสมมติฐาน H_0 ; นั่นคือระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานด้านการปฏิบัติงาน ด้านการใช้เครื่องมือ เครื่องจักรและอุปกรณ์ ด้านสภาพแวดล้อมในการทำงานและด้านการจัดการไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

4.4 ผู้วิจัยใช้สถิติ F-test เพื่อทดสอบสมมติฐานดังนี้ สมมติฐานที่ 4 ประสบการณ์การทำงานแตกต่างกันทำให้มีพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานแตกต่างกัน

H_0 : ประสบการณ์การทำงานแตกต่างกันมีพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานไม่แตกต่างกัน

H_1 : ประสบการณ์การทำงานแตกต่างมีพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานแตกต่างกัน

ตารางที่ 5 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานจำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

พฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานจำแนกตามประสบการณ์การทำงาน	ประสบการณ์การทำงาน	N	Mean	S.D.	F	Sig.
ด้านการปฏิบัติงาน	1-5 ปี	83	3.73	0.471	0.348	0.845
	6-10 ปี	33	3.79	0.415		
	11-15 ปี	16	3.81	0.403		
	16-20 ปี	14	3.64	0.497		
	มากกว่า 20 ปีขึ้นไป	8	3.75	0.463		
	รวม	154	3.75	0.451		
ด้านการใช้เครื่องมือเครื่องจักรและอุปกรณ์	1-5 ปี	83	4.22	0.470	0.300	0.878
	6-10 ปี	33	4.15	0.364		
	11-15 ปี	16	4.13	0.342		
	16-20 ปี	14	4.14	0.535		
	มากกว่า 20 ปีขึ้นไป	8	4.13	0.354		
	รวม	154	4.18	0.435		
ด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน	1-5 ปี	83	3.35	0.504	0.406	0.804
	6-10 ปี	33	3.45	0.506		
	11-15 ปี	16	3.44	0.512		

	16-20 ปี	14	3.36	0.633		
	มากกว่า 20 ปีขึ้นไป	8	3.25	0.707		
	รวม	154	3.38	0.525		
ด้านการจัดการ	1-5 ปี	83	4.46	0.501	2.727	0.031
	6-10 ปี	33	4.24	0.435		
	11-15 ปี	16	4.38	0.619		
	16-20 ปี	14	4.14	0.663		
	มากกว่า 20 ปีขึ้นไป	8	4.00	0.535		
	รวม	154	4.35	0.531		
ภาพรวมพฤติกรรมความ ปลอดภัย ในการทำงานจำแนก ตามประสบการณ์ การทำงาน	1-5 ปี	83	4.02	0.220	0.692	0.599
	6-10 ปี	33	4.06	0.242		
	11-15 ปี	16	4.00	0.365		
	16-20 ปี	14	4.00	0.555		
	มากกว่า 20 ปีขึ้นไป	8	3.88	0.354		
	รวม	154	4.02	0.291		

จากตารางที่ 5 แสดงผลการวิเคราะห์ความแตกต่างระดับความสำคัญที่มีผลต่อพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานจำแนกตามประสบการณ์การทำงานในภาพรวมพบว่า มีค่า Sig. เท่ากับ 0.599 ซึ่งมากกว่าค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 จึงยอมรับสมมติฐาน H_0 : นั่นคือ ประสบการณ์การทำงานที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อวิเคราะห์พฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการปฏิบัติงาน ด้านการใช้เครื่องมือ เครื่องจักรและอุปกรณ์ ด้านสภาพแวดล้อมในการทำงานและด้านการจัดการ มีค่า Sig. เท่ากับ 0.845, 0.878, 0.804 และ 0.031 ซึ่งมากกว่าค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 จึงยอมรับสมมติฐาน H_0 : นั่นคือ ประสบการณ์การทำงานที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานด้านการปฏิบัติงาน ด้านการใช้เครื่องมือ เครื่องจักรและอุปกรณ์ ด้านสภาพแวดล้อมในการทำงานและด้านการจัดการไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

4.5 ผู้วิจัยใช้สถิติ F-test เพื่อทดสอบสมมติฐานดังนี้ สมมติฐานที่ 5 ตำแหน่งงานที่ปฏิบัติแตกต่างกันทำให้มีพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานแตกต่างกัน

H_0 : ตำแหน่งงานที่ปฏิบัติแตกต่างกันมีพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานไม่แตกต่างกัน

H_1 : ตำแหน่งงานที่ปฏิบัติแตกต่างกันมีพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานแตกต่างกัน

ตารางที่ 6 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานจำแนกตามตำแหน่งงานที่ปฏิบัติ

พฤติกรรมความปลอดภัย ในการทำงานจำแนกตาม ตำแหน่งงานที่ปฏิบัติ	ตำแหน่งงาน ที่ปฏิบัติ	N	Mean	S.D.	F	Sig.
ด้านการปฏิบัติงาน	ช่างปูน	49	3.65	0.481	1.500	0.205
	ช่างไม้	6	4.00	0.000		
	ช่างเหล็ก	34	3.85	0.436		
	ช่างไฟฟ้า	12	3.75	0.452		
	แรงงานทั่วไป	53	3.74	0.445		
	รวม	154	3.75	0.451		
ด้านการใช้เครื่องมือ เครื่องจักร และอุปกรณ์	ช่างปูน	49	4.12	0.484	1.308	0.270
	ช่างไม้	6	4.17	0.408		
	ช่างเหล็ก	34	4.32	0.475		
	ช่างไฟฟ้า	12	4.08	0.289		
	แรงงานทั่วไป	53	4.17	0.379		
	รวม	154	4.18	0.435		
ด้านสภาพแวดล้อม ในการทำงาน	ช่างปูน	49	3.18	0.527	4.555	0.002
	ช่างไม้	6	3.83	0.408		
	ช่างเหล็ก	34	3.47	0.507		
	ช่างไฟฟ้า	12	3.17	0.389		
	แรงงานทั่วไป	53	3.49	0.505		
	รวม	154	3.38	0.525		
ด้านการจัดการ	ช่างปูน	49	4.22	0.550	1.745	0.143
	ช่างไม้	6	4.67	0.516		
	ช่างเหล็ก	34	4.47	0.507		
	ช่างไฟฟ้า	12	4.42	0.515		
	แรงงานทั่วไป	53	4.34	0.517		
	รวม	154	4.35	0.531		
ภาพรวมพฤติกรรม ความปลอดภัยในการ ทำงานจำแนกตาม ตำแหน่งงานที่ปฏิบัติ	ช่างปูน	49	3.92	0.277	3.055	0.019
	ช่างไม้	6	4.17	0.408		
	ช่างเหล็ก	34	4.12	0.327		
	ช่างไฟฟ้า	12	4.00	0.000		
	แรงงานทั่วไป	53	4.04	0.275		
	รวม	154	4.02	0.291		

จากตารางที่ 6 แสดงผลการวิเคราะห์ความแตกต่างระดับความสำคัญที่มีผลต่อพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานจำแนกตามตำแหน่งงานที่ปฏิบัติ ในภาพรวมมีค่า Sig. เท่ากับ 0.019 ซึ่งมีค่ามากกว่าค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 สรุปได้ว่ายอมรับสมมติฐาน H_0 : นั่นคือ ตำแหน่งงานที่ปฏิบัติแตกต่างกันมีผลต่อพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานไม่แตกต่างกัน

ปลอดภัยในการทำงานโดยรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อวิเคราะห์พฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการปฏิบัติงาน ด้านการใช้เครื่องมือ เครื่องจักรและอุปกรณ์และด้านการจัดการ มีค่า Sig. เท่ากับ 0.205 0.270 และ 0.143 ตามลำดับ ซึ่งมากกว่าค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 สรุปได้ว่ายอมรับสมมติฐาน H_0 ; นั่นคือ ตำแหน่งงานที่ปฏิบัติที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานด้านการปฏิบัติงาน, ด้านการใช้เครื่องมือ เครื่องจักรและอุปกรณ์และด้านการจัดการที่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และพบว่า ด้านสภาพแวดล้อมในการทำงานมีค่า Sig. เท่ากับ 0.002 ซึ่งน้อยกว่าค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 จึงยอมรับสมมติฐาน H_1 ; นั่นคือ ตำแหน่งงานที่ปฏิบัติที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานด้านสภาพแวดล้อมในการทำงานแตกต่างกัน

ตารางที่ 7 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลลำดับความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยเสริมสร้างความปลอดภัยกับพฤติกรรมความปลอดภัย

ปัจจัยเสริมสร้างความปลอดภัย	พฤติกรรมความปลอดภัย	
	Pearson Correlation	Sig. (2-tailed)
1) ท่านคิดว่าการเข้ารับการฝึกอบรมความปลอดภัยช่วยลดความเสี่ยงในการเกิดอุบัติเหตุระหว่างปฏิบัติงาน	0.676**	0.000
2) ท่านคิดว่าความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรมเรื่องความปลอดภัยตรงกับลักษณะงานที่ปฏิบัติงานอยู่	0.672**	0.000
3) บริษัทจัดให้มีการฝึกอบรมความปลอดภัยให้ผู้ปฏิบัติงานเดิมและผู้เพิ่งเข้ามาปฏิบัติงานใหม่เสมอ	0.669**	0.000
4) ท่านคิดว่าเครื่องป้องกันอันตรายที่ติดตั้งกับเครื่องมือสามารถป้องกันอันตรายที่อาจเกิดขึ้นในระหว่างปฏิบัติงานได้	0.542**	0.001
5) เครื่องมือที่ท่านใช้ในการปฏิบัติงานมีเครื่องป้องกันอันตรายอยู่ในระดับดี	0.529**	0.001
6) ท่านคิดว่าเครื่องมือที่ใช้ในการปฏิบัติงานควรมีเครื่องป้องกันอันตรายในสภาพพร้อมใช้งานเสมอ	0.526**	0.001
7) ท่านคิดว่านโยบายความปลอดภัยของบริษัทมีการกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนในการป้องกันและลดอันตรายในการปฏิบัติงาน	0.498**	0.001
8) ท่านคิดว่านโยบายความปลอดภัยของบริษัทมีความสอดคล้องกับขั้นตอนและวิธีการปฏิบัติงาน	0.482**	0.001
9) ท่านคิดว่าบทลงโทษสำหรับผู้ที่ไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบ นโยบายมีความเหมาะสมในการนำมาใช้งาน	0.396**	0.002

** . Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed), * . Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed)

จากตารางที่ 7 สรุปได้ว่ายอมรับสมมติฐาน H_1 ; นั่นคือ ปัจจัยเสริมสร้างความปลอดภัยมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมความปลอดภัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติและสามารถลำดับความสัมพันธ์ได้ 3 อันดับแรกดังนี้ (1) ท่านคิดว่าการเข้ารับการฝึกอบรมความปลอดภัยช่วยลดความเสี่ยงในการเกิดอุบัติเหตุระหว่างปฏิบัติงานมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมความปลอดภัยในระดับสูงที่ระดับความสัมพันธ์ 0.676, (2) ท่านคิดว่าความรู้ที่ได้รับจากการ

4.6 การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ (Correlation Analyze) เพื่อให้ทราบถึงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตามว่ามีความสัมพันธ์กันหรือไม่ สัมพันธ์กันอย่างไร เป็นไปในทิศทางเดียวกันหรือทิศทางตรงกันข้าม สามารถแบ่งระดับความสัมพันธ์ดังนี้ [6] 0.81-1.00 หมายถึง มีความสัมพันธ์สูงมาก, 0.61-0.80 หมายถึง มีความสัมพันธ์สูง, 0.41-0.60 หมายถึง มีความสัมพันธ์ปานกลาง, 0.21-0.40 หมายถึง มีความสัมพันธ์ต่ำ, 0.01-0.20 หมายถึง มีความสัมพันธ์ต่ำมาก ดังสมมติฐานที่ 2 ดังนี้

H_0 : ปัจจัยเสริมสร้างความปลอดภัยไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของแรงงานก่อสร้างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

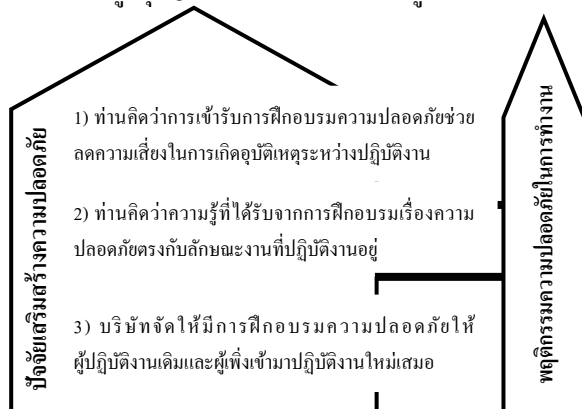
H_1 : ปัจจัยเสริมสร้างความปลอดภัยมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของแรงงานก่อสร้างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ฝึกอบรมเรื่องความปลอดภัยตรงกับลักษณะงานที่ปฏิบัติงานอยู่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมความปลอดภัยในระดับสูงที่ระดับความสัมพันธ์ 0.672 และ (3) บริษัทจัดให้มีการฝึกอบรมความปลอดภัยให้ผู้ปฏิบัติงานเดิมและผู้เพิ่งเข้ามาปฏิบัติงานใหม่เสมอมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมความปลอดภัยในระดับสูงที่ระดับความสัมพันธ์ 0.669

5. สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

5.1 จากผลการวิจัยสามารถสรุปได้ว่าปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานที่แตกต่างกันมี 2 ปัจจัย คือ เพศและตำแหน่งงานที่ปฏิบัติ เพศที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานที่ต่างกัน โดยพบว่าแรงงานส่วนมากเป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิงและตำแหน่งงานที่ปฏิบัติแตกต่างกันมีพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานด้านสภาพแวดล้อมในการทำงานที่ต่างกัน โดยพบว่าแรงงานที่ปฏิบัติงานในตำแหน่งช่างปูนมีพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานมากกว่าแรงงานที่ปฏิบัติงานในตำแหน่งช่างไม้และแรงงานทั่วไป และแรงงานที่ปฏิบัติงานในตำแหน่งช่างไฟฟ้ามีพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานมากกว่าแรงงานที่ปฏิบัติงานในตำแหน่งช่างไม้

5.2 จากผลการวิจัยสามารถลำดับความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยเสริมสร้างความปลอดภัยกับพฤติกรรมความปลอดภัยสูงสุด 3 อันดับแรกดังแสดงในรูปที่ 1



รูปที่ 1 ลำดับความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยเสริมสร้างความปลอดภัยกับพฤติกรรมความปลอดภัยสูงสุด 3 อันดับแรก

ผลการวิจัยสอดคล้องกับหลักทฤษฎี พบว่าการเสริมสร้างความปลอดภัย โดยการจัดฝึกอบรมให้กับแรงงานทำให้แรงงานมีความรู้ในเรื่องสาเหตุและวิธีปฏิบัติให้เกิดความปลอดภัย มีทัศนคติที่ดีที่จะปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดความปลอดภัย ส่งผลให้แรงงานมีพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานที่ถูกต้องและปลอดภัย

5.3 จากผลการวิจัยสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการด้านความปลอดภัย โดยการส่งเสริมและ

สนับสนุนให้มีการฝึกอบรมให้ความรู้เรื่องความปลอดภัยในการปฏิบัติงานสำหรับผู้ปฏิบัติงานเดิมและผู้เพิ่งเข้ามาปฏิบัติงานใหม่อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ อันจะส่งผลให้แรงงานทุกคนมีพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานที่ถูกต้องและปลอดภัยสูงสุด

5.4 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป (1) ควรทำการศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน โดยทำการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยภายนอกที่มีผลต่อพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานเพื่อให้เป็นประโยชน์ในการนำไปพัฒนาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป (2) ควรศึกษาในเรื่องความเสี่ยงในการเกิดอุบัติเหตุจากพฤติกรรมการทำงานของแรงงานก่อสร้าง เพื่อให้ทราบพฤติกรรมในการทำงานของแรงงานก่อสร้างแบบไหนที่มีความเสี่ยงและอาจก่อให้เกิดอันตรายในการทำงาน

6. เอกสารอ้างอิง

- [1] Social Security Office, "Accident Statistics per 1,000 Employees in 2016," Retrieved October 2017, <http://sso.go.th/wpr/category.jsp?land=801>.
- [2] W. Simachokedee and V. Chaloejirarat, "Accident Prevention and Safety Management in Industry," 8th ed., 2539.
- [3] J. Wongswadiwat, "Attitudes Beliefs and Behaviors: Measurement Forecast and Change," Assumption University, Bangkok, 2538.
- [4] T. Yamane, "Statistics: an Introductory Analysis," New York: Harper & Row, 1973.
- [5] K. Vanichbuncha, "Statistics for Research," 3rd ed., Chulalongkorn Bookshop, Bangkok, 2550.
- [6] T. Silpcharu, "Research and Analysis of Statistical data for SPSS," 11th ed, Bangkok: Business R & D, 2553.